

Rotavirusvaccination

Rotavirusinfektion är den vanligaste orsaken till akuta diarré och kräkningar hos små barn. Det är också den vanligaste orsaken till sjukhusvård av barn med diarré. Infektionen har i höginkomstländer som Sverige oftast ett godartat förlopp men det förekommer komplikationer som allvarlig uttorkning. Dödsfall är mycket ovanligt. Viruset är mycket smittsamt och drabbar de flesta barn innan de fyllt fem år. Under vinterhalvåret är sjukdomsbördan i Sverige stor, särskilt under perioden februari till mars.

Det finns för närvarande två godkända vaccin mot rotavirus. Båda är orala, levande försvagade vaccin och har bedömts vara likvärdiga när det gäller effekt och säkerhet. Det ena vaccinet ges som tvådos (Rotarix) och det andra som tredos (Rota Teq). Vaccinerna ger ett bra skydd mot rotavirus, särskilt mot allvarliga former där skyddseffekten bedöms vara ca 90 procent. De flesta biverkningar är lindriga och övergående men det finns en mycket liten riskökning för tarminvagination som kan vara potentiellt allvarlig. Risken bedöms till 1-6/100 000 vilket för Värmlands del skulle innebära ett fall var 5:e till vart 30:e år under förutsättning att alla barn vaccineras.

Rotarix ingår i Läkemiddelsförmånen sedan 2012 vilket innebär att det blir kostnadsfritt för barnet om det förskrivs på recept.

Folkhälsomyndigheten (FoHM) håller på att utreda huruvida rotavaccin ska införas i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet. Två delar av utredningen är klara nämligen en hälsoekonomisk analys och ett kunskapsunderlag som bland annat innehåller en kartläggning av sjukdomsbördan av rotavirus och förväntad effekt av rotavaccination. Den tredje delen av utredning som innehåller bland annat en etisk och humanitär bedömning av införandet av en nationell vaccination ska vara klar innan årsskiftet 2016/17. Hela utredningen ska utmynna i ett beslutsunderlag och förslag till regeringen som sedan beslutar.

I väntan på att FoHM:s utredning ska bli klar har Smittskydd Värmland, barnhälsovården (BHV), infektionskliniken och allmänmedicin (AKO) kommit överens om följande:

Vi rekommenderar att man avvaktar med att vaccinera spädbarn i Värmland innan utredningen och helhetsbedömningen är klar. Vi anser att det är viktigt att denna nationella bedömning blir klar innan beslut tas om att erbjuda det till alla spädbarn i Värmland. Om det är föräldrar som trots denna rekommendation ändå vill vaccinera sitt barn mot rotavirus så får enskild BVC-läkare/allmänläkare ta ställning till om indikation till vaccination föreligger. Vid förskrivning av Rotarix på recept ska detta ske med läkemiddelsförmån och föräldrar hämtar ut vaccinet på apotek utan

kostnad. Vaccinationen utförs på vårdcentral eftersom vaccinet inte ingår i det nationella programmet men BVC kan vid behov tillfrågas om hjälp.

Båda doserna av vaccinet ska ges under överinseende och doserna dokumenteras i Svevac på sedvanligt sätt. Vaccinet är i nuläget inte upphandlat så Rotarix ska inte beställas via sjukhusapoteket.

Om FoHM:s utredning utmynnar i att man föreslår att vaccinet införs i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn får vi i Värmland ta ställning till om vi vill invänta regeringsbeslut eller ansluta oss till de landsting som har eller kommer att erbjuda vaccinationen till alla spädbarn. Om så blir fallet så ska BHV informera samtliga föräldrar aktivt och då ska vaccinet ges vid ordinarie besök på BVC.

Smittskydd Värmland

Ingemar Hallén
Smittskyddsläkare